

Skåne läns författningssamling

Länsstyrelsen

12FS 2004:104
01-10:18
Utkom från trycket
den 11 februari 2004

Länsstyrelsens i Skåne län föreskrifter om bildande av naturreservatet Prästaskogen i Svedala kommun;

beslutade den 15 december 2003.

Länsstyrelsen föreskriver följande för området vars gränser framgår av till beslutet hörande karta 1.

FÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. plantera in fisk eller kräftor i vattenområdena eller utfodra fåglar i eller vid dessa,
2. vidta åtgärd som kan leda till att vattentillgången minskar eller vattenkvaliteten försämras i småvatten inom reservatet,
3. vidta gallrings-, röjnings- eller annan åtgärd som kan inverka negativt på områdets population av lövgroda samt i övrigt att avverka eller plantera träd och buskar utöver vad som anges i fastställd skötselplan,
4. uppföra byggnad eller annan anläggning,
5. dra fram mark- eller luftledning,
6. att plöja, dika, gräva, schakta, dumpa, markbearbeta eller på annat sätt förstöra eller skada fast naturföremål, ytbildning eller småvatten,
7. anordna upplag med undantag för tillfälliga sådana i samband med skogs- eller jordbruksverksamhet,
8. anlägga väg eller stig,
9. uppföra hägnader utöver erforderliga stängsel för betesdrift samt stängsel för skydd mot viltskador i skogsplantering,

10. plantera, så eller sätta ut för trakten främmande växt- och djurarter i området,
11. sprida kemiska bekämpningsmedel, gödselmedel eller jordförbättringsmedel,
12. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning med undantag för gränsmarkeringar och reservatskyltar.
13. omföra mark till åker eller kultiverad betesmark.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med reservatet, förpliktas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana anordningar och åtgärder inom reservatet som:

1. utmärkning av och upplysning om reservatet,
2. utförande och underhåll av anordningar för allmänhetens tillgänglighet, anläggning och skötsel av småvatten, skogs- och betesmark enligt fastställd skötselplan,
3. uppföljning av områdets skötsel och miljöövervakning.

B. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar, är det förbjudet att:

1. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning,
2. gräva eller på annat sätt skada fast naturföremål, ytbildning, hägnader eller andra anordningar,
3. fänga eller samla in insekter eller andra djur eller på annat sätt störa djurlivet,
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar,
5. på ett störande sätt använda radio, bandspelare, musikinstrument eller annan ljudanläggning,
6. föra motordrivet fordon annat än på för ändamålet upplåtna vägar,
7. tälta, ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande,
8. rida eller köra med häst annat än på för ändamålet anvisade vägar,
9. göra upp eld annat än på för ändamålet anvisade platser,
10. medföra ej kopplad hund eller annat lösgående husdjur,

11. anordna tävling eller bedriva verksamhet som kan inverka störande på naturmiljön

Föreskrifterna under A och C utgör ej hinder för åtgärder i samband med områdets skötsel, tillsyn av betesdjur samt övriga tillsyns- eller räddningsuppdrag. Bestämmelserna utgör ej hinder reparations- och underhållsåtgärder på befintliga el-, tele- och flygsäkerhetsanläggningar inom reservatet. Föreskriften C3 utgör ej hinder för att bedriva jakt. Föreskrifterna utgör ej hinder för åtgärder som föreskrivs i av länsstyrelsen fastställd skötselplan.

Länsstyrelsen erinrar om att det enligt 7 kap. 7 § miljöbalken kan meddelas dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl.

Denna författning träder i kraft den 12 februari 2004.

Christer Persson

- 1) Karta utelämnad. Finns på länsstyrelsen under dnr 511-27950-03, 1263-204.

Enligt sändlista

**Bildande av naturreservatet Prästaskogen
i Svedala kommun**
(2 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

<i>Namn</i>	Prästaskogen
<i>Kommun</i>	Svedala
<i>Socken</i>	Börtinge
<i>Gränser</i>	Området är markerat med svart, punktstreckad linje på bifogad karta, Bilaga 1
<i>Fastigheter</i>	Del av Lemmeströtorp 1:11
<i>Läge</i>	ca 2 200m ONO Börtinge kyrka, 7 500 m VNV Skurup
<i>Kartblad</i>	Topografisk karta: 2C Malmö SO Registerkarta: 2C1j Börtinge (022 19) 2C0j Gärdslöv (022 09)
<i>Mittkoordinater</i>	X 61 52 562 / Y 13 54 341
<i>Naturgeografisk region</i>	6m, Sydvästra Skåne
<i>Areal</i>	50,5 ha, varav ca 49,5 ha landområde
<i>Förvaltare</i>	Länsstyrelsen i Skåne län

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken förklarar Länsstyrelsen det område som anges med kraftig svart punktstreckad linje på bifogade karta (Bilaga 1), som naturreservat.

För att trygga syftet med naturreservatet skall de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med reservatet är att restaurera och långsiktigt bevara ett busk- och trädrikt odlingslandskap med betydande inslag av mosaikartad ädellövskog och lövskog samt välhävdade fuktängar och kärr med en rik och varierad flora och fauna. Reservatet ska innehålla biotoper som utgör en optimal livsmiljö för fridlysta eller nationellt rödlistade växt- och djurarter, främst lövgroda. Gynnsam bevarandestatus ska upprätthållas för livsmiljötyper som av regeringen har rapporterats förekomma i enlighet med bilaga 1 i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitat-direktivet).

FÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. plantera in fisk eller kräftor i vattenområdena eller utfodra fåglar i eller vid dessa,
2. vidta åtgärd som kan leda till att vattentillgången minskar eller vattenkvaliteten försämras i småvatten inom reservatet,
3. vidta gallrings-, röjnings- eller annan åtgärd som kan inverka negativt på områdets population av lövgroda samt i övrigt att avverka eller plantera träd och buskar utöver vad som anges i fastställd skötselplan,
4. uppföra byggnad eller annan anläggning,
5. dra fram mark- eller luftledning,

2003-12-15

511-27950-03
1263-204

6. att plöja, dika, gräva, schakta, dumpa, markbearbeta eller på annat sätt förstöra eller skada fast naturföremål, ytbildning eller småvatten,
7. anordna upplag med undantag för tillfälliga sådana i samband med skogs- eller jordbruksverksamhet,
8. anlägga väg eller stig,
9. uppföra hägnader utöver erforderliga stängsel för betesdrift samt stängsel för skydd mot viltskador i skogsplantering,
10. plantera, så eller sätta ut för trakten främmande växt- och djurarter i området,
11. sprida kemiska bekämpningsmedel, gödselmedel eller jordförbättringsmedel,
12. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning med undantag för gränsmarkeringar och reservatskyltar.
13. omföra mark till åker eller kultiverad betesmark.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med reservatet, förpliktas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana anordningar och åtgärder inom reservatet som:

1. utmärkning av och upplysning om reservatet,
2. utförande och underhåll av anordningar för allmänhetens tillgänglighet, anläggning och skötsel av småvatten, skogs- och betesmark enligt fastställd skötselplan,
3. uppföljning av områdets skötsel och miljöövervakning.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar, är det förbjudet att:

1. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning,
2. gräva eller på annat sätt skada fast naturföremål, ytbildning, hägnader eller andra anordningar,
3. fånga eller samla in insekter eller andra djur eller på annat sätt störa djurlivet,
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar,
5. på ett störande sätt använda radio, bandspelare, musikinstrument eller annan ljudanläggning,
6. föra motordrivet fordon annat än på för ändamålet upplåtna vägar,
7. tälta, ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande,
8. rida eller köra med häst annat än på för ändamålet anvisade vägar,
9. göra upp eld annat än på för ändamålet anvisade platser,
10. medföra ej kopplad hund eller annat lösgående husdjur,
11. anordna tävling eller bedriva verksamhet som kan inverka störande på naturmiljön

Föreskrifterna under A och C utgör ej hinder för åtgärder i samband med områdets skötsel, tillsyn av betesdjur samt övriga tillsyns- eller räddningsuppdrag. Bestämmelserna utgör ej hinder reparations- och underhållsåtgärder på befintliga el-, tele- och flygsäkerhetsanläggningar inom reservatet. Föreskriften C3 utgör ej hinder för att bedriva jakt. Föreskrifterna utgör ej hinder för åtgärder som föreskrivs i av länsstyrelsen fastställd skötselplan.

Länsstyrelsen erinrar om att det enligt 7 kap. 7 § miljöbalken kan meddelas dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl.

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Geologi

Området är beläget på en genomsnittlig höjd av cirka 60 meter över havet. Berggrundens ytligaste lager utgörs av danienkalksten. Jordarterna består huvudsakligen av morän, isälvsediment och lera. Reservatet är beläget över Alnarpsdalens djupaste delar vilket medför att jorddjupet är stort. Dalen är uppfylld av kvartära sediment och har fungerat som utlopp för Östersjön under långa tidsperioder, exempelvis under den senaste istiden. Det största jorddjupet i Sverige, drygt 180 meter, finns vid Lemmeströtorp.

Markhistoria

Prästaskogen med omgivningar är inägomark som under mitten av 1700-talet hörde till olika hemman i Lemmeströ by. Störst andel i marken hade "Prästegården" och hemmanet "Haslegrunden". Storskifte genomfördes i trakten under 1774 - 1775. Reservatet bestod vid den tiden till hälften av ängsmark som till stor del var bevuxen med träd och buskar medan den andra halvan var ett större ädellövskogsområde, "Prästeskogen", som beskrivs som höglänt mark med vacker ek- och bokskog med inslag av hassel och viden. Laga skifte fastställdes den 11 september 1838. Av den ekonomiska kartan från 1913 framgår att inägomarkerna bestod av lövskog och slätteräng. Våtmarkerna som fanns i trakten har till stor del dikats ut under 1900-talet och omförts till betes-, åker- eller skogsmark.

Under 1900-talet har delar av ängsmarkerna utnyttjats som betesmark. Hävden av de gamla trädbärande slätterängarna har upphört och dessa har utvecklats till löv- och ädellövskog. I de gamla slätterängarna finns flera småvatten som är under igenväxning. Delar av Prästaskogen består av medelålders gran, i fuktigare delar med inslag av alskog. Stora delar av skogen utgörs än i dag av ädellövskog med bok som dominerande trädslag.

Flora och fauna

I naturreservatets östra del finns ett större, sammanhängande område med bokskog med inslag av både ängs- och hedtyp. Åldern på bokskogen varierar från äldre, grova bokar i skärmställning till yngre planteringar. I bokskogens södra del finns fuktiga stråk med alskog. Granplantering har skett i delar av skogen, som har skadats av höst och vinterstormar under 1960- och 1970-talet. Mindre partier har även planterats med ek. I bokskogen finns öppna, fuktiga partier som är värdefulla viltremsisser.

I den centrala delen av reservatet finns ett öppet stråk som utgör rester av gamla sidvallsängar som under 1900-talet huvudsakligen har hävdats genom bete. I

2003-12-15

511-27950-03
1263-204

den nordvästra delen finns ett öppet område som periodvis har brukats som åker. Ängsmarken utgörs av igenväxande högörtängar, högstarrängar, kalkfuktängar, blåtåtel-fuktängar med inslag av rikkärr i ett mindre parti i den nordöstra delen. I ängsmarkens östra delar förekommer bland annat inslag av majviva, majnycklar och ängsnycklar. På torrare partier finns mindre inslag av bland annat fårsvingeltorräng och rödvenäng.

De fuktigaste delarna av den gamla ängsmarken har utvecklats till aldominerad lövskog. Torra delar av den tidigare träd- och buskbärande ängsmarken har dels planterats med bokskog och dels utvecklats till en ek- och hasseldominerad ädellövskog med inslag av bland annat bok och lind. I trädskiktet finns bitvis grov ek och bok som är vidkronig, vilket indikerar att området har varit mer öppet tidigare. I den nordvästligaste delen ligger "Snickareängen", som är ett område med äldre bok (ca 250 år gammal) utan buskskikt.

Förekommande livsmiljötyper i enlighet med bilaga 1 i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet).

9160 Ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ

9130 Bokskog av örtrik typ

9110 Bokskog av fryle-typ

91E0 * Alluviala lövskogar som tidvis är översvämmade

7230 Rikkärr

6410 Fuktängar med blåtåtel och starr

6270 * Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (SF)

6230 * Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat

6430 Högörtängar

* = prioriterad livsmiljötyp

Områdets fauna är ej dokumenterad med undantag för lövgroda. Reservatet i beläget i en trakt som fram till 1970-talet var ett av de få återstående utbredningsområdena för lövgroda i sydvästra Skåne. I samband med att Sturups flygplats anlades försvann stora våtmarksområden i trakten, som på den tiden nyttjades av lövgroda för reproduktion. I dag finns endast små spår (knappt 100 djur) kvar av en tidigare mycket stor population i trakten. Den kvarvarande populationen finns strax söder om Skanörs gård, där ideella föreningar har återskapat ett lämpligt vatten för arten. Flera småvatten är belägna inom reservatet men lövgrodan kan inte utnyttja dessa för fortplantning eftersom vattentemperaturen är för låg beroende på att träd och buskar skuggar vattnen. Den stora mängden ädellövträd och buskar i naturreservatet gör att området fungerar som en viktig fördosöks- och övervintringsplats för lövgroda. Efter restaurering av småvattnen i området finns det förutsättningar för att reservatet ska kunna utvecklas till ett av de mest betydelsefulla områdena för lövgroda i sydvästra Skåne, under förutsättning av att vattnen hålls fria från fisk och kräftor.

2003-12-15

511-27950-03
1263-204

Genom att ädellövslogen i reservatet har en lång trädkontinuitet finns goda förutsättningar för en artrik flora och fauna. I trakten finns gott om vildsvin och rådjur som ofta uppehåller sig i reservatet. Kronhjort ses ibland vandra genom området. Spillkråka häckar i området och ormråk ses ofta i ädellövslogen. Ätlig groda noterades i ett vatten under sommaren 2003.

Förekommande arter i enlighet med bilaga 2 i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet).

Större vattensalamander

Förekommande arter i enlighet med bilaga 4 i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet).

Lövgroda och åkergroda

Förekommande arter i enlighet med bilaga 5 i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet).

Ätlig groda och vanlig groda

Tillgänglighet

Området är tillgängligt för vandrare via stigar. Angöringsplats som rymmer ca fem personbilar finns i reservatets sydöstra del.

ÄRENDETS BEREDNING

Området har sedan mitten av 1900-talet varit känt för att hysa betydande biologiska värden, framför allt genom förekomsten av lövgroda, ädellövslog, kalkfuktängar och rikkärr. Naturvårdsverket förvärvade fastigheten under 2002 med syftet är att området ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat.

Länsstyrelsen har under 2003 remitterat förslag till bildande av naturreservat med tillhörande skötselplan för den berörda fastigheten till berörda sakägare. Yttrande har lämnats av Svedala kommun, SGU, Vägverket, Sydkraft och TeliaSonera.

SGU har lämnat kompletterande information om de geologiska förhållandena i området och tillstyrker bildande av naturreservat. Vägverket och Sydkraft har inget att erinra. TeliaSonera önskar, i egenskap av nätägare, rätt att underhålla befintlig teleledning utan hinder av föreskrifterna för reservatet. Sådant undantag finns redan i det remitterade förslaget till beslut och justering behövs därför ej. Svedala kommun motsätter sig bildande av naturreservat för det östra delområdet mot bakgrund av att detta område kan beröra framtida planer för en pendelbana till Sturup. Kommunen tillstyrker i övrigt bildande av naturreservat

2003-12-15

511-27950-03
1263-204

med undantag av del delar av fastigheten som inte är anmälda av regeringen som kandidater till det europeiska nätverket Natura2000.

Länssstyrelsen har till stor del beaktat inkomna yttranden. Det östra delområdet ingår inte i detta beslut. Det västra delområdet avsätts i sin helhet som naturreservat. De delar av det västra delområdet som inte har pekats ut av regeringen inom ramen för habitatdirektivet består av vall och granskog. Granskogen skall enligt skötselplanen omvandlas till ädellövskog i syfte att skapa ett större, sammanhängande ädellövskogsområde av stort värde för den biologiska mångfalden i området. Vallen utgör en naturlig del av ett åldrigt odlingslandskap och är av betydelse för möjligheten att hysa betesdjur i reservatet.

SKÅL FÖR BESLUT

Delar av markerna inom naturreservatet har värdeklass 2 i länets inventering av ängs- och hagmarker från 1990-talet. Naturreservatet utgör viktigt område som berörs av Naturvårdsverkets fastställda åtgärdsprogram för lövgroda. Delar av reservatet är utpekade av Skogsvårdsstyrelsen som nyckelbiotop. Delar av reservatet är av regeringen den 6 juli 2000 föreslagda som pSCI-område (SE0430132, Lemmeströtorp) i enlighet med rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet).

Området är av stor zoologisk betydelse främst genom att det innehåller en unik groddjursfauna och goda födosöksbiotoper och övervintringsplatser för rödlistade groddjursarter. Faunan är beroende av småvatten med ständig vattentillgång och en kontinuerligt god vattenkvalitet samt busk- och ädellövträdsrika marker. Floran är hävdberoende och faunan är särskilt känslig för röjningsåtgärder, näringspåverkan och dikning. Området är i behov av aktiva skötselåtgärder och måste skyddas från markavvattning och alltför kraftiga röjningsåtgärder. Området är av betydelse för vetenskaplig forskning och för allmänhetens friluftsliv. Naturreservatet är värdefullt för barn och ungdom, som utflyktsmål och för undervisningsändamål i samband med verksamheten i traktens daghem och skolor.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt för att skydda värdefull naturmiljö för skyddsvärda arter bör det angivna området avsättas som naturreservat.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Länssstyrelsen gör den bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet är av så begränsad omfattning att det inte innebär något

2003-12-15

511-27950-03
1263-204

allvarligt försvårande av områdets utnyttjande i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten.

SKÖTSELPLAN OCH FÖRVALTNING AV RESERVATET

Skötselplan

Enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skall en skötselplan ingå i varje beslut om bildade av ett naturreservat. Skötselplan fastställs av Länsstyrelsen i särskilt beslut denna dag.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet och skall fortlöpande samråda med berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljödepartementet.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog landshövding Bengt Holgersson, beslutande, Elisabeth Hellmo, miljöenheten, Marianne Blad, rättsfunktionen, Inger Sellers, planfunktionen och Christer Persson, miljöenheten, föredragande.

Bengt Holgersson

Christer Persson

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan

BILAGA 1, BESLUTSKARTA

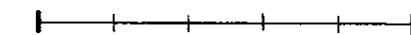
Naturreservatet Prästaskogen
Skåne län
Svedala kommun

Utdrag ur ekonomiska kartan
2C1j Börringe(022 19)
2C0j Gärdslöv (022 09)

——— Gräns för naturreservat

Skala 1:10 000

0 500 meter

Christer Persson

